

Passende zorg in de laatste levensjaren

Achterhoek

INLEIDING

We streven ernaar dat nadenken en praten over het levenseinde gewoner wordt, ook als het levenseinde nog niet direct in zicht is. Proactieve zorgplanning is essentieel in de zorg en ondersteuning van (kwetsbare) ouderen. Het organiseren van een collectieve informatiebijeenkomst over (het praten over) levenseindevragen bevordert de bewustwording bij ouderen om na te denken over hun (behandel)wensen en deze kenbaar te maken bij naasten en zorgprofessionals.

Gedurende het project Passende zorg in de laatste levensjaren van de netwerken Ouderen en Veerkracht Achterhoek en Palliatieve Zorg Achterhoek hebben we ervaringen opgedaan met informatiebijeenkomsten. Het blijkt dat de opkomst hoog is wanneer mensen worden uitgenodigd vanuit de bestaande relatie tussen zorgorganisatie en patiënt.

De meeste zorgorganisaties zijn gewend om met enige regelmaat informatiebijeenkomsten of familieavonden te organiseren. Dergelijke bijeenkomsten bieden een mooie kans om het thema praten over het levenseinde bespreekbaar te maken. Maar uiteraard kun je er ook voor kiezen om een aparte bijeenkomst te organiseren om dit thema te bespreken.

Over deze toolbox

Met een toolbox willen we zorgorganisaties en zorgprofessionals ondersteunen bij het organiseren van een informatiebijeenkomst.

De doelgroep, jullie cliënten, is divers. De één woont zelfstandig en ontvangt daar zorg of medische begeleiding. De ander woont in een verpleeghuis. Hierdoor kan het perspectief op het levenseinde en de informatiebehoefte van cliënten en naasten uiteenlopend zijn.

Daarom zijn er twee basispresentaties waar je gebruik van kunt maken: één voor een familieavond voor bewoners en naasten woonachtig in het verpleeghuis en één algemene voor zorgorganisaties (excl. verpleeghuis).

Uiteraard kun je de uitnodiging en presentatie naar eigen inzicht aanpassen. Want uiteindelijk bepaal je zelf wat je wilt vertellen, wat je belangrijk vindt, waar je de nadruk op wilt leggen en welk effect je wilt bereiken.

INHOUD VAN DE TOOLBOX

- Deze flyer met tips voor het organiseren van een informatiebijeenkomst
- Een voorbeeld uitnodiging
- Een voorbeeld presentatie voor cliënten en naasten van zorgorganisaties (excl. verpleeghuis)
- Een voorbeeld presentatie voor bewoners-familieavond verpleeghuis
- De wegwijzer 'Praten over het levenseinde'
- Infographic 'Wensen vastleggen' van Carend
- Infographic Proactieve zorgplanning van Carend

TIPS VOOR HET ORGANISEREN VAN EEN INFORMATIEBIJEENKOMST

Locatie informatiebijeenkomst

Zoek een geschikte locatie, denk daarbij aan:

- | Maximaal aantal personen
- | Zaalindeling
- | Scherm/beamer
- | Microfoons (vaste en loopmicrofoon)
- | Internetverbinding
- | Koffie/thee bij ontvangst en/of in pauze

Uitnodiging

- | Bedenk wie je uitnodigt en wat de belangrijkste boodschap voor hen is.
- | Bedenk hoe je mensen gaat uitnodigen: per brief, flyer, persoonlijk aanspreken, E-mail enzovoorts.
- | Geef mensen de tip om iemand mee te nemen naar de bijeenkomst.

Aanmeldingen

- | Houd een lijst bij met aanmeldingen.
- | Bepaal hoeveel personen je maximaal in 1 bijeenkomst kunt/wilt ontvangen.
- | Bedenk wat je gaat doen als je over dat aantal heen gaat.

Informatie (uit)delen

- | Bedenk hoe je na afloop informatie wilt delen met aanwezigen en andere geïnteresseerden.
- | Tip > zet de presentatie (of een samenvatting) op jullie website.
Hier kun je tijdens de bijeenkomst ook naar verwijzen.
- | In deze toolbox staat een [wegwijzer](#) met hulpmiddelen die mensen helpen om te praten over het levenseinde. Deze kun je uitdelen na afloop van de bijeenkomst. Klik [hier](#) om de papieren versie van de wegwijzer gratis te bestellen.

Bijeenkomst inhoudelijk voorbereiden

- | Denk goed na over de doelgroep die je uitnodigt en welke boodschap je over wilt brengen.
- | Je kunt gebruik maken van de presentaties in deze toolbox. Kijk welke het meest passend is voor de doelgroep. Pas deze gerust aan naar eigen inzicht.
- | Verzorg je zelf de presentatie, of betrek je nog andere zorgprofessionals?
- | Overweeg of je tijdens de bijeenkomst ook specifiek stil wilt staan bij sleutelfiguren/mogelijkheden lokaal (huisarts, sociaal domein, welzijn, paramedici, Willem. Hart voor levensvragen enzovoort). Je kunt ook overwegen om hen uit te nodigen voor de bijeenkomst.
- | Datzelfde geldt voor de gemeente. Dit is afhankelijk van de context, maar iedere gemeente is aan de slag met de campagne 'Praat vandaag over morgen'. Misschien liggen hier mogelijkheden om verbinding te zoeken.

Tips tijdens de bijeenkomst

- | Zorg dat je met tenminste twee personen vanuit jouw organisatie aanwezig bent. De tweede persoon kan rondlopen met de microfoon, of een deel van het verhaal doen, en ook in de pauze en na afloop vragen beantwoorden.
- | Benadruk herhaaldelijk het belang van tijdig in gesprek gaan met naasten.
- | Maak je verhaal levendig met voorbeelden uit de praktijk.
- | Het is ook goed om te benadrukken dat zich diverse dilemma's kunnen voordoen waarvoor geen pasklare antwoorden zijn.
- | Benadruk dat we niet alles in de hand hebben; een plan is belangrijk, maar het kan ook weer anders gaan dan gedacht.
- | De ervaring leert dat er veel vragen komen over de mogelijkheden en onmogelijkheden van euthanasie in combinatie met dementie.
- | Als mensen te veel ingaan op hun persoonlijke situatie kunt u voorstellen op een ander moment verder te praten.
- | Als dat bij je past, kan het voor cliënten aansprekend zijn om het persoonlijk te maken en te benoemen met welke dilemma's jij als zorgprofessional soms worstelt.

DOORONTWIKKELEN TOOLBOX

Dit is de eerste versie van de regionale toolbox voor het organiseren van informatiebijeenkomsten vanuit zorgorganisaties.

Wij horen graag jouw suggesties voor een verdere doorontwikkeling van deze toolbox. Hiervoor benaderen we je graag met de volgende vragen:

- Is het materiaal bruikbaar?
- Vraagt het meer toelichting?
- Heb je tips/suggesties?
- Welke sheets heb je aangepast en waarom?
- Welke effecten van deze voorlichting heb je gezien bij jouw cliënten?